

Hodimir Sirotković (1918.–2009.)

Istaknuti hrvatski pravni povjesničar, sveučilišni profesor Pravnog fakulteta i redovni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Hodimir Sirotković umro je 4. prosinca 2009. u devedeset i prvoj godini u Zagrebu. U nazočnosti brojnih štovatelja i prijatelja, mlađih kolega i svojih bivših studenata te predstavnika Razreda za društvene znanosti HAZU i Pravnog fakulteta, ispraćen je uz sjetne zvuke iz omiljene mu Tijardovićeve operete *Male Floramye* na vječni počinak sa zagrebačkog krematorija.

Akademik Hodimir Sirotković rođen je 25. listopada 1918. u građanskoj obitelji u Splitu, u kojemu je završio osnovnu školu i klasičnu gimnaziju nakon koje je upisao Pravni fakultet u Zagrebu. Ondje je diplomirao 1942. g., a na istom je fakultetu 1952. i doktorirao. Od početka 1946. radio je u Direkciji za socijalno osiguranje u Zagrebu, a od 1950. u Komitetu za naučne ustanove i visoke škole NRH. Nakon reorganizacije Komiteta prelazi u sastav Ministarstva za nauku i kulturu NRH do kolovoza 1954., kada prelazi na Pravni fakultet u Zagrebu na kojemu je izabran za asistenta za predmet Povijest države i prava naroda Jugoslavije, 1961. za docenta, 1964. za izvanrednoga, a 1971. za redovnog profesora istog predmeta. Od dužnosti koje je prof. Sirotković obnašao na fakultetu valja istaknuti da je bio predstojnik Katedre za nacionalnu državnu i pravnu povijest (1967.–1979.), predstojnik Poslijediplomskog studija za državno-političke znanosti (1971.–1983.), na kojemu je bio mentor magistarskih, a potom i doktorskih radova, te glavni urednik Zbornika Fakulteta (1979.–1983.). Predavao je na svim hrvatskim pravnim fakultetima, pa tako i na poslijediplomskom studiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zadru. Nakon navršениh 40 godina radnog staža umirovljen je 1. srpnja 1983. godine.

Tijekom svojega rada prof. Sirotković godinama se isticao svojom organizacijskom, znanstvenom i stručnom aktivnošću na fakultetu, u Jugoslavenskoj, danas Hrvatskoj, akademiji znanosti i umjetnosti te u drugim različitim strukovnim udruinama. Zbog njegovih znanstvenih rezultata, Razred za društvene znanosti HAZU izabrao ga je 1975. za člana suradnika, 1979. za izvanrednoga, a 1991. za redovnog člana. Razred ga je 1982. imenovao za voditelja Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zagrebu, kojim rukovodi sve do 1995. godine. Od 1984. do 1996. obavljao je dužnost zamjenika tajnika Razreda za društvene znanosti te predsjednika njegova Znanstvenog vijeća. Od 1990. do 1997. bio je član Odbora za dodjelu prestižne znanstvene nagrade "Josip Juraj Strossmayer", koju svake godine zajednički dodjeljuju Akademija i Zagrebački velesajam.

Akademik Sirotković bio je četvrt stoljeća vrlo aktivan u raznim andragoškim ustanovama za unapređivanje obrazovanja odraslih, pa je u Narodnom sveučilištu grada Zagreba djelovao kao društveni radnik punih 14 godina (1953.–1967.). O tom sveučilištu napisao je 1957. opsežnu monografiju. Dvadeset i jednu godinu bio je i član uredničkog kolegija časopisa *Andragogija* (1955.–1976.), u kojemu je objavio dvadesetak članaka s tog područja. Za svoj dugogodišnji rad na unapređenju teorije i prakse obrazovanja odraslih dobio je 1978. g. republičku nagradu "Ivan Filipović" za životno djelo.

Osim stalnih i povremenih dužnosti u HAZU, akad. Sirotković bio je više godina član Upravnog odbora Saveza pravnika, član savjeta Hrvatskog državnog arhiva i Arhiva grada Zagreba, dugogodišnji vanjski suradnik Instituta za hrvatsku povijest, urednik i suradnik enciklopedija i leksikona te član Nadzornog odbora Matice hrvatske (1992.–1997.). U svojem znanstvenoistraživačkom radu akad. Sirotković objavio je preko stotinu znanstvenih rasprava te niz stručnih članaka u dnevnom tisku i periodičnim publikacijama. Obavljao je znanstvena istraživanja o organizaciji, izbornom redu i ustavnom položaju Hrvatskog sabora i o organizaciji hrvatske uprave u 19. i 20. stoljeću, zatim o djelovanju brojnih hrvatskih pravnika i političara u 19. i 20. stoljeću. Uz te radove napisao je još nekoliko priloga o federalizmu u jugoslavenskim zemljama, zatim kraću povijest zagrebačkog Sveučilišta (1669.–1977.), povijest Pravnog fakulteta u Zagrebu (1776.–1976.), u povodu njegove dvjestote godišnjice osnutka te povijest Katedre na kojoj je predavao hrvatsku pravnu i državnu povijest. Kao glavni urednik akad. Sirotković objavio je četiri sveska dokumenata o radu ZAVNOH-a (1943. do 1945., 2800 str.) te *Spomenicu Prvog kongresa pravnika antifašista Hrvatske u Glini 1944. godine* (dva izdanja, 1974. i 1984.). Bio je urednik *Rječnika historije države i prava* (1968.).

Iz njegova znanstvenog rada proizašla je 1988. knjiga *Povijest države i prava naroda SFRJ* (koju je izdao u suautorstvu s akad. Lujom Margetićem), a koja je dobila nagradu *Službenog lista* za najbolje pravno djelo napisano te godine. Sama Hrvatska akademija izdala je akad. Sirotkoviću 27 radova, dok su dva rada objavile Austrijska i Slovačka akademija.

Za svoj pregalački rad akad. Sirotković odlikovan je 1949. Medaljom rada, 1965. Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima, 1978. Republičkom nagradom za životno djelo, a 1982. Predsjedništvo Zajednice narodnih i radničkih sveučilišta SR Hrvatske dodijelilo mu je Povelju za životno djelo. Svojim je radom i djelom akad. Sirotković sudjelovao u javnom životu, na brojnim znanstvenim skupovima te s predavanjima i diskusijama na RTV-u, na tribinama narodnih sveučilišta i na stručnim tečajevima povjesničara. Posebice je pružao pomoć mladim znanstvenicima izradom preko 300 recenzija te kao mentor brojnih magistarskih i doktorskih radova. Zbog svih tih zasluga, Pravni fakultet u Zagrebu tiskao je 1986. *Spomenicu u čast prof. Hodimira Sirotkovića* prigodom njegova odlaska u mirovinu, a ove je godine u *Zborniku Fakulteta* (god. 60, br. 1) dr. Dalibor Čepulo objavio *In memoriam* s cjelovitom bibliografijom njegovih radova.

Moje poznanstvo s akademikom Sirotkovićem seže još od davne 1974. godine, kada mi je u sklopu poslijediplomskog studija iz Pomoćnih povijesnih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zadru držao predavanje iz kolegija Povijest države i prava I. S vremenom je naše poznanstvo prešlo u suradnju u razdoblju kada je akad. Sirotković odlukom Razreda za društvene znanosti HAZU obnašao dužnost voditelja našeg Odsjeka za povijesne znanosti (1982.–1995.). I po isteku toga mandata, nakon 1995., akad. Sirotković i nadalje se brinuo za djelatnike našeg Odsjeka i pomagao im u svakom pogledu. Ako bi se na sjednici Razreda raspravljalo i donosile odluke o našem Odsjeku, nazvao bi me u večernjim satima i o tome opširnije obavijestio kao upravitelja. Bio je vrlo brižan i odgovoran znanstvenik, zainteresiran za naše projekte, a posebice nastavak rada na Smičiklasovu *Diplomatičkom zborniku*. Njegov plemenit lik i ugodan glas rado smo gledali i slušali. Uvijek je bio raspoložen za razgovor i rješavanje problema. U našem sjećanju ostao je tako i nadalje, unatoč bolesti, i godinama kada više nije dolazio na sjednice Razreda, a niti u naš Odsjek. Otišao je tiho zauvijek, ostavivši iza sebe sjećanja i svoja djela. Počivao u miru.

Ante Gulin